Prima instanță: Judecătoria *****, sediul Centru, judecător Nadejda Mazur
Dosarul nr. 2a-2/25 (2-24070129-02-2a-02012025)

D E C I Z I E
(DISPOZITIV)

16 aprilie 2025 mun. *****

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța de judecată compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Lucia Bagrin și Diana Corlăteanu
Grefierul Irina Bolduratu

examinând în ședință de judecată publică, cererea de apel declarată de Frunza Ion, reprezentat de avocatul Solonari Lucia,

împotriva hotărârii Judecătoriei *****, sediul Centru din 25 octombrie 2024, prin care a fost admisă parțial acțiunea,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Victoria Bejan împotriva lui Frunza Ion, cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor,

în conformitate cu art. 385 lit. a), 389 și 390 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

D E C I D E:

Se respinge cererea de apel declarată de Frunza Ion, reprezentat de avocatul Solonari Lucia.

Se menține hotărârea Judecătoriei *****, sediul Centru din 25 octombrie 2024.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecătorul Ana Panov

Judecătorii Lucia Bagrin

Diana Corlăteanu

Prima instanță: Judecătoria *****, sediul Centru, judecător Nadejda Mazur
Dosarul nr. 2a-2/25 (2-24070129-02-2a-02012025)

D E C I Z I E

16 aprilie 2025 mun. *****

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța de judecată compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Lucia Bagrin și Diana Corlăteanu
Grefierul Irina Bolduratu

examinând în ședință de judecată publică, cererea de apel declarată de Frunza Ion, reprezentat de avocatul Solonari Lucia,

împotriva hotărârii Judecătoriei *****, sediul Centru din 25 octombrie 2024, prin care a fost admisă parțial acțiunea,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Bejan Victoria împotriva lui Frunza Ion cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor,

A C O N S T A T A T :

Circumstanțele cauzei:

La 26 iunie 2024, Bejan Victoria s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Frunza Ion cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, *****, născută la 7 martie 2018, stabilită anterior prin hotărârea Judecătoriei *****, sediul centru din 28 ianuarie 2001, cu stabilirea și încasarea de la Frunza Ion în beneficiul Victoriei Bejan a pensiei de întreținere a copilului minor Frunza Alesia, născută la 7 martie 2017, în sumă bănească fixă de 3 000 de lei/lunar, începând cu data înaintării acțiunii în instanța de judecată, până la atingerea majoratului copilului minor.

În susținerea cererii de chemare în judecată reclamanta a indicat că, prin hotărârea judecătoriei *****, sediul Centru nr. 2-18727/2020 din 28 ianuarie 2021, s-a desfăcut căsătoria încheiat între Bejan Victoria și Frunza Ion, înregistrată la Primăria s.*****, r-nul *****, act de căsătorie înregistrat cu nr. 12 la 7 decembrie 2018. S-a stabilit domiciliul copilului minor ***** cu mama acestuia, Frunză Victoria. S-a încasat de la Frunza Ion în beneficiul Victoriei Bejan a pensiei de întreținere a copilului minor ***** în mărime de ¼ din salariu și alte venituri până la atingerea majoratului de către copil.

A menționat că, suma pensiei de întreținere a copilului minor ***** în mărime de ¼ din salariu și alte venituri stabilită în baza acestei hotărâri, ceea ce constituie aproximativ 1 400 de lei – 1 600 de lei, nu acoperă necesitățile reale și vitale pentru întreținerea copilului minor.

Reclamanta a specificat că, toate cheltuielile de întreținere, consultațiile medicale, chiria pentru apartament, serviciile comunale etc. sunt asigurate în mod deplin doar de reclamantă, iar pârâtul nu participă la educația copilului, deoarece nu dorește și nici suplimentar nu face anumite cadouri copilului.

Consideră reclamanta că, încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor în mărimea dispusă anterior prin hotărârea din 28 ianuarie 2021, la moment afectează grav dezvoltarea multilaterală și armonioasă a copilului și nu corespunde intereselor acesteia.

În plus, pârâtul fiind tatăl copilului minor comun, este obligat să-și onoreze obligațiunile sale părintești și să achite lunar, în mod regulat pensia de întreținere a copilului minor până la atingerea majoratului, conform necesităților reale pentru a crește un copil multilateral dezvoltat și inteligent.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei *****, sediul Centru din 25 octombrie 2024 a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Bejan Victoria. S-a majorat cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor *****, stabilit prin hotărârea judecătoriei *****, sediul Centru nr. 2-18727/2020 din 28 ianuarie 2021,

în felul următor: s-a încasat de la Frunza Ion pensie pentru întreținerea copilului minor *****, născută la 7 martie 2017 în beneficiul Victoriei Bejan, în mărime de 3 000 de lei lunar, începând cu 26 iunie 2024 și până la atingerea de către copil a majoratului sau schimbarea situației materiale a părților. Titlul executoriu nr. 2-18727/2020, eliberat de judecătoria *****, sediul Centru, s-a anexat la materialele dosarului. S-a încasat de la Frunza Ion taxa de stat în beneficiul statului în mărime de 1 489,96 de lei. (f.d. 43-52)

Solicitarea apelantului și termenul de declarare a apelului:

Invocând dezacordul cu soluția primei instanțe, la 25 noiembrie 2024, Frunza Ion, reprezentat de avocatul Solonari Lucia a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei *****, sediul Centru din 25 octombrie 2024, solicitând admiterea apelului, modificarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care cuantumul pensiei de întreținere să fie diminuat de la 3 000 de lei la 2 215 de lei. (f.d. 42)

În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acord cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii, evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În speță s-a stabilit că, dispozitivul hotărârii Judecătoriei *****, sediul Centru a fost pronunțat la 25 octombrie 2024, iar cererea de apel nemotivată a fost depusă la 25 noiembrie 2024, cu respectarea termenului legal de 30 zile de declarare a apelului.

Argumentele părților:

Prin cererea de apel motivată depusă la 26 decembrie 2024, Frunza Ion, reprezentat de avocatul Solonari Lucia a indicat că, nu este de acord parțial cu hotărârea instanței de fond, *în partea sumelor adjudecate de la apelant cu titlu de pensie de întreținere a copilului minor.*

A indicat că, prima instanță nu a luat în considerare faptul că, apelantul prestează muncă necalificată, deoarece nu are anumite studii, iar din salariul pe care-l primește achită pensia copilului minor *****, conform hotărârii Judecătoriei *****, sediul centru din 28 ianuarie 2021 și asigură minimul de existență.

A relevat că, prima instanță la determinarea mărimii pensiei de întreținere urma să se țină cont inclusiv de starea materială a apelantului, debitor al obligației de întreținere.

Totodată, a indicat că nici intimata nu a demonstrat prin probe pertinente și concludente schimbarea stării sale materiale.

Mai mult, reclamanta/intimată a mai dat naștere încă unui copil, fapt care îi permite să concluzioneze că are o situație economică stabilă bună sau cel puțin are susținerea financiară din partea noului soț cu care a format o familie nouă.

Consideră că, deoarece apelantul are un venit stabil pensia de întreținere a copilului minor urma a fi calculată în cotă procentuală, ¼ din salariu, sumă pe care este de acord să o achite.

Poziția părților în apel:

Apelantul Frunza Ion, în ședința instanței de apel a solicitat admiterea cererii de apel în sensul formulat și a optat după posibilitățile sale pentru suma de 2 000 de lei/lunar.

Intimata, Bejan Victoria și avocatul acesteia Antoci Maria în ședința instanței de apel a solicitat respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel, în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru consideră cererea de apel ca fiind neîntemeiată şi urmează a fi respinsă, cu menținerea hotărârii primei instanțe, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Conform art. 118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 130 alin.(1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin.(1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

În acord cu art. 373 Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei,

apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţa de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argument sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate, Colegiul civil reține că, sarcina instanței de apel derivă reieşind din dispoziţiile art. 373 Cod de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

Conform Recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Totodată, Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (*a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag.84,98*).

Din actele cauzei rezultă că, la 7 decembrie 2018, a fost încheiat căsătoria dintre Bejan Victoria și Frunza Ion, eveniment înregistrat și trecut în registrul actelor de stare civilă de către Primăria s. *****, r-nul ***** sub nr. 12. Din căsătorie s-a născut copilul minor, *****, care după divorț a rămas să locuiască cu mama.

Prin hotărârea Judecătoriei *****, sediul Centru din 28 ianuarie 2021, s-a desfăcut căsătoria încheiat între Bejan Victoria și Frunza Ion, înregistrată la Primăria *****, r-nul ***** act de căsătorie nr. 12 la 7 decembrie 2018. S-a stabilit domiciliul copilului minor ***** cu mama acesteia, Frunză Victoria. S-a încasat de la Frunza Ion în beneficiul Victoriei Bejan pensia de întreținere a copilului minor ***** **în mărime de ¼ din salariu și alte venituri până la atingerea majoratului de către copil**. (f.d.11). Hotărârea respectivă a devenit irevocabilă și în prezent se execută.

Piesele dosarului denotă și faptul că, căsătoria dintre Bejan Victoria și Frunza Ion a fost desfăcută la 7 decembrie 2018 la Judecătoria *****, sediul Centru, fapt ce se confirmă prin certificatul de divorț nr. D-IV 0713676 din 13 aprilie 2021. (f.d. 12)

La 26 iunie 2024, Bejan Victoria s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Frunza Ion cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor de la ¼ din salariu, la 3 000 de lei/lunar.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond prima instanță a ajuns la concluzia admiterii cererii de chemare în judecată.

Exprimându-și dezacordul cu soluția primei instanțe, Frunza Ion, reprezentat de avocatul Solonari Lucia, a contestat-o cu apel, solicitând modificarea acesteia, invocând argumentele expuse supra.

La fel, la materialul probator se regăsește și certificatul eliberat de SRL „Taghisilc" din 25 noiembrie 2024, care certifică faptul că, Frunza Ion începând cu 4 ianuarie 2016 este angajat la SRL „Taghisilc" în funcția de muncitor cu un salariu lunar net de 8 860 de lei, salariul brut lunar constituind suma de 10 600 de lei. (f.d. 67)

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii instanței ierarhic inferioare în raport cu criticile formulate în cererea de apel şi materialul probator, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, consideră necesar de a menține hotărârea instanței ierarhic inferioare, din considerentele ce succed.

În debut, Colegiul notează că, în acord cu art. 49 din Constituția Republicii Moldova, Statul facilitează, prin măsuri economice şi prin alte măsuri, formarea familiei şi îndeplinirea obligațiilor ce îi revin. **Statul ocrotește** maternitatea, **copiii** şi tinerii, stimulând dezvoltarea instituțiilor necesare.

În sensul art. 46 Codul familiei, drepturile şi obligaţiile reciproce ale părinţilor şi copiilor rezultă din proveniența copiilor, atestată în modul stabilit de lege, iar în temeiul art. 58 alin. (1) din același cod, părinții au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

În corespundere cu art. 74 alin. (1) Codul familiei, părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material.

De altfel, dreptul de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreţinere pot beneficia, în egală măsură, ambii părinţi, în dependenţă de starea materială şi familială a acestora, fiind suficientă în acest sens, întrunirea cel puţin a uneia din aceste ipoteze, însă schimbarea situaţiilor specificate nu trebuie să fie formală, ci esenţială, sarcina aprecierii respective aparținând în exclusivitate instanţei competente să o examineze.

Totodată, în accepțiunea art.75 alin.(2) Cod familiei, **cuantumul** cotelor stabilite la alin.(1) **poate fi micșorat sau majorat de instanța judecătorească**, ținându-se cont de starea materială și familială a părinților, de alte circumstanțe importante.

Starea materială reprezintă situația socio-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreținerea unei vieți decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile și mobile deținute în proprietate, a veniturilor

obținute din activități generatoare de profit, precum și a factorilor ce influențează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex.: capacitatea de muncă, studiile etc.).

Starea familială definește conjunctura și relațiile persoanei (părintelui) în interiorul comunității umane în care coabitează, întemeiate prin căsătorie sau izvorâtă din rudenie. Cu titlu exemplificativ, remarcăm următoarele aspecte intrinseci, care influențează per ansamblu starea familiei, a cărei listă nu este una exhaustivă, și anume, numărul copiilor și persoanelor aflate la întreținere.

Sintagma **alte circumstanțe importante**, stipulate la finalul normei disputate, extinde sfera de aplicare a art.75 din Codul familiei pentru ipotezele nereglementate de lege, însă care se pot ivi în cadrul examinării unor litigii de acest gen, lăsând o marjă de apreciere instanței de judecată, din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condițiile reliefate supra (ex.: chestiuni de ordin medical)

Norma cuprinsă la art. 76 Codul familiei prevede că, în cazurile când părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art. 75 Codul familiei. Cuantumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Iar, în temeiul art. 110 din Codul familiei, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părți s-a schimbat, instanța judecătorească, luând în considerare şi alte circumstanțe importante ale părților, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreținere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia.

Sursele de SoftLow, și anume, art.3 alin. (1) al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului adoptată la 20 noiembrie 1989 la New York, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, consacră că în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

De asemenea, în virtutea art. 18 alin. (1) al aceleiași Convenții, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului.

Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Totodată, instanțele de judecată urmează să țină cont de principiul interesului superior al copilului, consacrat la art. 9 din Convenția cu privire la drepturile copilului, la care Republica Moldova este parte, de menținerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinți care nu se află în relație de căsătorie, precum şi de proporționalitatea cuantumului pensiei de întreținere pentru fiecare copil în parte.

Corespunzător, art.11 al Legii privind drepturile copilului din 30 noiembrie 2023, în vigoare din 21 decembrie 2023 stabilește că, copilul are dreptul de a beneficia de un nivel de trai care să permită dezvoltarea lui fizică, mentală, spirituală, morală şi socială. Părinţilor sau reprezentantului legal/responsabilului legal al copilului le revine responsabilitatea de a asigura cele mai bune condiţii de viaţă pentru creşterea şi dezvoltarea acestuia, conducându-se în primul rând de interesul superior al copilului. Statul acordă, în limita mijloacelor financiare disponibile, sprijin financiar reprezentanţilor legali/responsabililor legali ai copiilor pentru creşterea şi educaţia acestora, de asemenea garantează stabilirea şi achitarea prestaţiilor în cuantumul corespunzător, astfel încât să fie asigurată bunăstarea fiecărui copil.

În particular, din acțiunea formulată de reclamanta, Bejan Victoria, rezultă că aceasta pretinde la **majorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor** *****, stabilită prin hotărârea Judecătoriei *****, sediul Centru din 28 ianuarie 2021 **de la ¼ din salariu și alte venituri până la 3 000 de lei**, încasat de la Frunza Ion, reieșind din schimbarea stării materiale a reclamantei și creșterea necesităților copilului, pretenție admisă integral de către prima instanță.

Așadar, nefiind de acord parțial cu această soluție apelantul Frunza Ion a solicitat modificarea hotărârii, în partea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, prin micșorarea acestuia de la 3 000 de lei la 2 000 de lei, dat fiind că suma de 3 000 de lei admisă de către instanța de fond este una împovărătoare pentru apelant, iar la determinarea cuantumului acesteia nu au fost luate în calcul toate circumstanțele importante ale cauzei, inclusiv starea materială a apelantului.

Totodată, pentru valorificarea dreptului de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere, părintele urmează să probeze schimbarea stării materiale sau a celei familiale, însă schimbarea situațiilor specificate nu trebuie să fie formală, ci esențială, sarcina respectivă aparținând în exclusivitate instanței competente să o examineze.

Din interpretarea art.75 alin. (2) Cod familiei, conchidem că, titularul acțiunii care pretinde modificarea (micșorarea sau **majorarea**) cuantumului pensiei de întreținere își poate întemeia pretențiile sale potrivit regulilor generale ale

procesului civil (contradictorialitatea, egalitatea etc) susținând și fortificând poziția în instanța de judecată prin prezentarea probelor de rigoare, or, legiuitorul nu a prevăzut în cazul modificării mărimii pensiei de întreținere a altor condiții suplimentare decât cele indicate în art.75 alin. (2) Cod familiei, însă potrivit principiului disponibilității, reclamanta nu este privată de dreptul de a prezenta în instanță o asemenea probă scrisă dacă ea există.

Așadar, modificarea, fie prin micșorarea sau majorarea cuantumului pensiei de întreținere nu trebuie să defavorizeze interesele copilului minor, mărimea acesteia trebuie să fie una rezonabilă și echitabilă, determinată în exclusivitate de instanța de judecată, a cărei discreție decizională nu trebuie să depășească cadrul legal pertinent.

La caz, prin cererea de chemare în judecată înaintată, intimata/reclamantă Bejan Victoria a invocat că, în prezent situația financiară s-a schimbat, iar suma de 1 400-1 600 de lei/lunar, stabilită prin hotărârea Judecătoriei *****, sediul Centru din 28 ianuarie 2021, la momentul actual (2024), nu corespunde cheltuielilor reale și necesare pentru întreținerea și îngrijirea unui copil în vârstă de la 7 ani, așa cum în mediu, lunar suportă cheltuieli mult mai mari.

De asemenea, se constată că mama copilului Bejan Victoria investește în dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală, socială și în sănătatea copilului minor *****, fiind integral la întreținerea sa, intimata mai are la întreținere un copil minor, fapt ce o pune în dificultate să asigure de una singură toate necesare pentru fiica *****.

Sub un alt aspect, se atestă că apelantul, tatăl copilului minor nu a prezentat suficiente probe, prin care să confirme că, are o stare materială precară și că, încasarea unei sume de 3 000 de lei ar fi o povară prea mare pe umerii acestuia.

În conjunctura cadrului legal expus, raportat la circumstanțele cauzei, Colegiul consideră că, prima instanță, în temei legal a considerat oportună modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor lunar în sumă bănească fixă de la ¼ din salariu și alte venituri până la 3 000 de lei, la caz fiind întrunite dispozițiile art. 75 alin.(2) Cod familiei.

Față de aceste considerente, necesitățile copiilor prezumă, pe lângă minimul de existență, cheltuieli legate de frecventarea instituției școlare/extrașcolare, pentru procurarea hainelor/încălțăminte, alimentelor, cheltuieli necesare creșterii și evoluării psiho-emoţionale echilibrate a copiilor.

În această ordine de idei, Colegiul judiciar reține că, la data emiterii hotărârii Judecătoriei *****, sediul Centru din 28 ianuarie 2021, copilul *****, avea 3 ani și 10 luni, pe când la data adresării Victoriei Bejan cu prezenta acțiune – 26 iunie 2024, copilul minor, avea 7 ani împliniți, la momentul examinării cererii de apel copilul are 8 ani, respectiv, cheltuielile pentru întreținerea copilului au crescut reieșind din vârsta și necesitățile acestuia.

Conform datelor statistice oficiale ale Biroului Naţional de Statistică publicate pe site-ul www.statistica.md, valoarea minimului de existență pe ani, categorii de populație, medii și semestre pentru pe semestru I al anului 2019-2023 constituie în medie la copii în vârstă de 7-17 ani - 3 470,40 de lei, iar în semestrul I al anului 2024 - este de 3 532,90 de lei.

Prin urmare, instanța de apel taxează că, atât normele de drept național, cât și internațional stabilesc că, răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării lui le revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului, iar părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților şi a mijloacelor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Subsecvent, Colegiul civil reține ca fiind neîntemeiate argumentele apelantului precum că, la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, instanța nu a ținut cont de faptul că părinților le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare copilului.

Or, conform art.3 alin.(1) al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului adoptată la 20 noiembrie 1989 la New York, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, **interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.**

Prin urmare, raționamentele expuse atestă cu certitudine că, suma solicitată de reclamantă/intimată în mărime de 3 000 de lei/lunar, cu titlu de pensie de întreținere a copilului minor este reală și necesară pentru întreținerea și dezvoltarea unui copil minor.

În context, instanța de apel apreciază critic alegațiile apelantului precum că, instanța de fond nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante ale cauzei, aplicând eronat normele de drept material, nu a ținut cont de salariul său de 8 860 de lei, stabilind cuantumul pensiei de întreținere în sumă de 3 000 de lei/lunar, așa cum dânsul are un salariu de bază, or, apelantul/pârât Frunza Ion nu a fost lipsit de dreptul de a se angaja la un loc de muncă cu un salariu mai avantajos, ținând cont că cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2024 stabilit prin hotărârea Guvernului nr. 1033 din 21 decembrie 2023, constituie 13 700 de lei.

Cu referire la argumentele apelantului precum că, nu este de acord cu cuantumul pensiei de întreținere stabilit de instanța de judecată și solicită încasarea pensiei de întreținere în cuantum de ¼ din venitul său de 8 860 de lei sau 2 000 de lei după cum a pledat în fața instanței de apel, Colegiul reține că, obligaţia acestuia

de a întreține copilul minor derivă din art.18 alin.(1) al Convenţiei internaţionale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, conform căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor, care trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Astfel, reglementările menţionate arată că potrivit legislaţiei atât naţionale, cât şi internaţionale, ambii părinţi au datoria de a compensa cheltuielile pentru întreţinerea copilului minor.

Mai mult, instanța de apel reiterează, că părinții au obligația de a întreține, educa și susține copiii săi minori, astfel, participarea benevolă a tatălui în viața copilului constituie atât un drept al său, la care se și atribuie procurarea de către el la propria inițiativă a produselor, lucrurilor și altor bunuri de necesitate cotidiană, cât și o obligație, la care se referă impunerea lui la plata pensiei de întreținere a copilului.

Instanța de apel atrage atenția că, întreținerea unui copil nu presupune doar asigurarea materială a acestuia, ci şi educarea, dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială, tratarea lui în caz de îmbolnăvire (tratarea în acest caz nu presupune doar procurarea medicamentelor), ceea ce implică cheltuieli suplimentare, eforturi şi stres din partea părintelui căruia i-a fost lăsat spre domiciliere şi îngrijire copilul. Or, intimata/reclamantă a prezentat bonuri și facturi fiscale în acest sens, care atestă cheltuielile suportate pentru creșterea și întreținerea copilului minor.

Corespunzător, ține de buna-credință și obligația fiecăruia de a contribuia material la întreținerea copiilor și în lipsa unei hotărâri a instanței.

La acest segment, după cum a fost indicat anterior, la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor instanțele judecătorești vor tine cont de dispozițiile art. 58 alin. (1) și 74 alin. (1) ale Codului familiei, care expres prevăd că părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat cât și de informația prezentată de Biroul Național de Statistică despre valoarea minimului de existență pentru un copil și nu informația despre salariul mediu lunar al unui lucrător sau informația cu privire la mărimea minimului de existență, deoarece pensia se încasează pentru întreținerea copilului minor.

Astfel reglementările statuează, că ambii părinți au datoria egală de a participa la întreținerea copilului minor, indiferent, dacă locuiesc împreună sau separat, iar art. 76 alin. (2) Codul familiei obligă părinții, după separare, să asigure copilului un nivel de trai apropiat celui existent până la separare.

La caz, apelantul nu a invocat alte motive în necesitatea anulării hotărârii pronunțate de prima instanță, și, deoarece apelantul nu a demonstrat temeinicia

pretențiilor sale din cererea de apel, Colegiul civil va respinge apelul acestuia, ca fiind unul nefondat.

În circumstanțele descrise, Colegiul ghidându-se de principiul asigurării supremației intereselor copilului, concluzionează despre corectitudinea soluției instanței de fond la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, acest cuantum fiind unul ce corespunde situației reale și minimului de întreținere pentru un copil. Colegiul atestă că instanța de fond a soluționat cauza ținând cont de normele legale interne și cadrul legal internațional, ce obligă Statele membre, aderente la Convenții, la soluționarea litigiilor de acest gen să adopte hotărârile exclusiv pe principiul supremației drepturilor și intereselor copiilor.

Conform art. 94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Subsecvent, Colegiul menține hotărârea instanței de fond și în partea cheltuielilor de judecată, fiind o cerință subsecventă care poartă soarta cerinței de bază.

Colegiul ține să remarce și că, apelantul utilizând calea de atac nu a prezentat în instanța de apel probe de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.

Mai mult, CEDO reține că, deși articolul 6 § 1 obligă instanțele să își motiveze hotărârile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, 19 aprilie 1994, pct. 61,*). Instanțele trebuie să răspundă la argumentele esențiale ale părților, dar măsura în care se aplică această obligație poate varia în funcție de natura hotărârii și, prin urmare, trebuie apreciată în baza circumstanțelor cauzei (*Hiro Balani împotriva Spaniei, 9 decembrie 1994, pct. 27*).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, prima instanță a elucidat pe deplin circumstanțele cauzei, instanța de fond a adoptat o hotărâre întemeiată, iar cererea de apel este nefondată, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și a menține hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 385 lit. a), 389 și 390 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

D E C I D E:

Se respinge cererea de apel declarată de Frunza Ion, reprezentat de avocatul Solonari Lucia.

Se menține hotărârea Judecătoriei *****, sediul Centru din 25 octombrie 2024.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecătorul Ana Panov

Judecătorii Lucia Bagrin

Diana Corlăteanu